

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24452/2024
18.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Константин Ранков, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2502/24 од 04.09.2024. године, у седници одржаној 18.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2502/24 од 04.09.2024. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2502/24 од 04.09.2024. године жалба тужене је усвојена и пресуда Основног суда у Зрењанину П 205/24 од 10.07.2024. године преиначена тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужилама исплати и то: АА 408.339,00 динара, ББ 127.677,00 динара, ВВ 101.677,00 динара и ГГ 199.806,00 динара, са законском затезном каматом од 16.05.2002. године до исплате; тужиле су обавезане да туженој надокнаде трошкове жалбеног поступка од 27.000,00 динара; одбијен је захтев тужила за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиле су благовремено изјавиле ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази посљужбеној дужности, али је другостепени суд учинио битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП пропустом да оцени

правни значај утврђене чињенице да су тужиле пријавиле своја потраживања из радног односа у стечајном поступку против послодавца пре доношења решења о главној деоби.

Према утврђењу првостепеног суда, тужиле су бивше запослене компаније РК „Београд“ а.д. Београд, над којом је решењем надлежног суда од 15.05.2002. године отворен стечајни поступак. Тужиле су у том поступку поднеле пријаву потраживања неисплаћених зарада. Потраживања била означена у групној пријави и свако од запослених је био дужан да плати одређени део таксе. Пресудом због пропуштања Трговинског суда у Београду од 07.06.2006. године усвојен је тужбени захтев тужила за исплату износа који су предмет ове парнице. Та пресуда је укинута, а у поновљеном поступку Трговински суд је правноснажном пресудом од 06.10.2008. године одбацио тужбу као недозвољену, из разлога што оне у стечајном поступку нису пријавиле своја потраживања у периоду од 1996. године до 2002. године, па накнадне пријаве потраживања не могу довести до вођења парнице. Решењем стечајног суда од 05.02.2008. године одобрена је главна деоба стечајне масе РК „Београд“ а.д. Београд према нацрту за главну деобу стечајне масе у износу од 7.270.308.000,00 динара, који је саставни део тог решења и усвојеним приговорима, по коме ће се исплата ради спровођења деобе извршити у износу од 100% свих утврђених потраживања на дан 02.02.2005. године, са каматом обрачунатом до 25.02.2008. године. Иза тога, закључком стечајног суда од 10.06.2008. године утврђено је да се сматрају оспореним она потраживања поверилаца која су пријављена после одржавања трећег допунског испитног рочишта за испитивање накнадно поднетих пријава потраживања, које је одржано од 14.12.2007. године до 24.02.2008. године, као и потраживања која су пријављена у пријавама поднетим после 15.07.2003., 30.10.2003. и 03.03.2004. године, а за које пријаве повериоци нису уплатили одговарајуће таксе.

Полазећи од наведених чињеница првостепени суд усваја тужбени захтев, позивом на одредбу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, налазећи да постоји незаконито поступање стечајног суда и стечајног управника које је довело до умањења имовине тужила. По одредбама чланова 56., 93. и 95. Закона о стечају испитују се потраживања пријављена и после истека рока за пријављивање потраживања на испитном рочишту или на допунском испитном рочишту, које одређује стечајно веће на трошак поверилаца, што у конкретном случају није учињено и води одговорности тужене за спорну штету.

Другостепени суд не прихвата као исправне правне разлоге првостепеног суда. По становишту тог суда, када тужиле нису тражиле утврђење повреде права на суђење у разумном року, нису испуњени услови за одговорност државе у складу са закључком који је донет на Седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године. Осим тога, када су тужбе које су тужиле поднеле у току трајања стечајног поступка одбачене у правноснажно окончаном парничном поступку који се водио пред надлежним судовима због неблагоприятне пријаве потреживања, у смислу члана 24. Закона о уређењу судова не постоји надлежност основног суда да поново одлучује о овом потраживању.

Основано се ревизијом указује да је другостепени суд приликом одлучивања о основаности жалбених навода тужене пропустио да оцени правни значај утврђених чињеница да је у време доношења решења о главној деоби стечајне масе 05.02.2008. године пријава потраживања из радног односа постојала, да је по садржини тог решења

имовина стечајног дужника била довољна за намирење свих утврђених потраживања на дан 02.02.2005. године, као и да је првостепени суд одговорност тужене државе за штету засновао на законом предвиђеној могућности одржавања допунског испитног рочишта за неблаговременно поднете пријаве о трошку поверилаца.

Другостепена пресуда не садржи разлоге због којих се у конкретној чињеничној ситуацији не може прихватити као правилна примена материјалног права у првостепеној пресуди, односно о постојању законских услова за одговорност државе за штету која је последица пропуста органа стечајног поступка да се о трошку тужиља, као поверилаца закаже допунско испитно рочиште. Врховни суд напомиње да се тужба у овој парници не заснива на тврдњи да је спорна штета последица повреде права на суђење у разумном року, а чињеница да је Трговински суд тужбу за утврђење постојања потраживања тужиља из радног односа одбацио због неблаговременно поднете пријаве, не искључује могућност испитивања законитости и правилности рада органа стечајног поступка до окончања тог поступка, у смислу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Наведене пропусте другостепени суд ће отклонити у поновном поступку одлучивања о изјављеној жалби, па ће бити у прилици да донесе на закону засновану одлуку.

Из наведених разлога, на основу члана 415. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић